

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2016)0085

Demokratska Republika Kongo

Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2016. o Demokratskoj Republici Kongu (2016/2609(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Demokratskoj Republici Kongu, posebno rezolucije od 9. srpnja 2015.¹ i od 17. prosinca 2015.²,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu za medije koju su 16. veljače 2016. dali Afrička unija, Ujedinjeni narodi, Europska unija i Međunarodna organizacija frankofonije o potrebi za uključivim političkim dijalogom u Demokratskoj Republici Kongu te o punoj podršci koju su spremne pružiti kako bi podržale napore kongoanskih aktera da učvrste demokraciju u toj zemlji,
- uzimajući u obzir lokalnu izjavu EU-a od 19. studenog 2015. nakon započinjanja nacionalnog dijaloga u Demokratskoj Republici Kongu,
- uzimajući u obzir izjavu predsjednika Vijeća sigurnosti UN-a od 9. studenog 2015. o stanju u Demokratskoj Republici Kongu,
- uzimajući u obzir lokalnu izjavu EU-a od 21. listopada 2015. o stanju u Demokratskoj Republici Kongu u pogledu ljudskih prava,
- uzimajući u obzir izjavu glasnogovornice Europske službe za vanjsko djelovanje od 12. listopada 2015. o ostavci predsjednika izborne komisije u Demokratskoj Republici Kongu,
- uzimajući u obzir rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a o Demokratskoj Republici Kongu, posebno Rezoluciju br. 2198 (2015) o obnovi režima sankcija protiv Demokratske Republike Kongo i o mandatu stručne skupine te Rezoluciju br. 2211 (2013) kojom je obnovljen mandat MONUSCO-a, Misije UN-a za stabilizaciju u Demokratskoj Republici Kongu,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu za medije od 2. rujna 2015. skupine međunarodnih izaslanika i predstavnika regije Velikih jezera u Africi o izborima u Demokratskoj

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0278.

² Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0475.

Republici Kongu,

- uzimajući u obzir godišnje izvješće od 27. srpnja 2015. visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava o stanju ljudskih prava i aktivnostima Zajedničkog ureda UN-a za ljudska prava u Demokratskoj Republici Kongu,
 - uzimajući u obzir izjavu potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Federice Mogherini od 25. siječnja 2015. koju je dala nakon usvajanja novog izbornog zakona u Demokratskoj Republici Kongu,
 - uzimajući u obzir izvještaj skupine stručnjaka UN-a od 12. siječnja 2015. o Demokratskoj Republici Kongu,
 - uzimajući u obzir deklaracije iz Nairobija iz prosinca 2013.,
 - uzimajući u obzir Okvirni sporazum o miru, sigurnosti i suradnji u Demokratskoj Republici Kongu i regiji potpisan u veljači 2013. u Addis Abebi,
 - uzimajući u obzir Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda iz lipnja 1981.,
 - uzimajući u obzir Afričku povelju o demokraciji, izborima i upravljanju,
 - uzimajući u obzir Ustav Demokratske Republike Konga od 18. veljače 2006.,
 - uzimajući u obzir Sporazum o partnerstvu iz Cotonoua,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da bi sljedeći predsjednički i parlamentarni izbori, zakazani za studeni 2016., mogli biti dodatna prilika za demokratski prijenos vlasti;
- B. budući da je Ustavom određeno da predsjednik Demokratske Republike Konga može odslužiti najviše dva mandata;
- C. budući da su politički protivnici predsjednika Josepha Kabilu, koji je na vlasti od 2001., optužili da se koristi administrativnim i tehničkim sredstvima kako bi pokušao odgoditi izbore i ostati na vlasti i nakon isteka mandata te da on još uvijek nije javno izjavio da će po isteku mandata odstupiti s dužnosti; budući da je to dovelo do porasta političke napetosti, nemira i nasilja diljem države;
- D. budući da su izražene sumnje o neovisnosti i nepristranosti Neovisnog nacionalnog izbornog povjerenstva (CENI);
- E. budući da službenici kongoanskih sigurnosnih snaga i obavještajnih službi od siječnja 2015. vrše pritisak na nenasilne aktiviste, političke vođe i ostale osobe koje se protive pokušajima predsjednika Kabile da izmijeni Ustav kako bi ostao na vlasti nakon isteka Ustavom ograničenog razdoblja od dva mandata; budući da skupine boraca za ljudska prava stalno izvješćuju o pogoršanju stanja u pogledu ljudskih prava i slobode izražavanja i okupljanja u Demokratskoj Republici Kongu, među ostalim i o prekomjernoj upotrebi sile protiv mirnih prosvjednika i o povećanju broja politički motiviranih suđenja; budući da je MONUSCO tijekom prošle godine zabilježio preko 260 slučajeva kršenja ljudskih prava povezanih s izborima, većinom usmjerenih protiv

političkih protivnika, civilnog društva i novinara; budući da je Zajednički ured UN-a za ljudska prava u Demokratskoj Republici Kongu izjavio da je od početka 2016. zabilježio više od 400 slučajeva kršenja ljudskih prava, uključujući 52 uhićenja;

- F. budući da je u lipnju 2015. predsjednik Kabila najavio pokretanje nacionalnog dijaloga; budući da službene pripreme za takav dijalog još nisu započete jer su dvije najveće oporbene skupine odlučile da u dijalogu neće sudjelovati zbog toga što smatraju da je riječ o taktici odgađanja;
- G. budući da je u rujnu 2015. sedam političara na visokim položajima izbačeno iz vladajuće koalicije Demokratske Republike Konga jer su potpisali pismo kojim se od predsjednika Kabile traži da se ravna prema Ustavu i da ne pokušava ostati na vlasti nakon isteka mandata; budući da su istog mjeseca izbili nasilni sukobi u Kinshasi gdje je nasilno napadnut skup prosvjednika koji su se protivili bilo kakvom pokušaju dobivanja protuustavnog trećeg mandata;
- H. budući da su proizvoljno pritvoreni među ostalima i Fred Bauma i Yves Makwambala, borci za ljudska prava iz pokreta Filimbi („zviždaljka”), obojica uhićeni zbog sudjelovanja na radionici organiziranoj u cilju poticanja mladeži Konga na mirno i odgovorno ispunjavanje građanskih dužnosti te su obojica u zatvoru već 11 mjeseci, i da je Europski parlament već zatražio njihovo oslobođenje u rezoluciji od 9. srpnja 2015.
- I. budući da su vođe obje glavne kongoanske oporbene stranke, nevladine organizacije i prodemokratski pokreti mladih pozvali građane Konga da 16. veljače 2016. ne odu na posao i u škole kako bi se mrtvim gradom (*ville morte*) obilježilo sjećanje na žrtve ubojstava na prodemokratskom maršu 16. veljače 1992. te kako bi se prosvjedovalo protiv odgađanja organizacije predsjedničkih izbora i navodnog nepoštovanja Ustava od strane vlade;
- J. budući da je osam mladih aktivista i najmanje 30 političkih protivnika uhićeno 16. veljače 2016. ili oko tog datuma zbog povezanosti s tim nacionalnim štrajkom, dok su drugi aktivisti primili SMS poruke prijete s nepoznatih telefonskih brojeva te da je ministar zapošljavanja Willy Makiashi zabranio zaposlenicima javnih službi da sudjeluju u štrajku; budući da je šest članova pokreta LUCHA osuđeno na šest mjeseci zatvora; budući da su trgovcima koji su sudjelovali u „Danu mrtvog grada” trgovine zatvorene, a službenici su sankcionirani disciplinskim mjerama;
- K. budući da su Afrička unija, UN, EU i Međunarodna organizacija frankofonije zajedničkom izjavom naglasili važnost dijaloga i nastojanja da se među političkim akterima postigne dogovor kojim će se poštovati demokracija i vladavina prava te da su pozvali sve kongoanske političke aktere da u potpunosti surađuju s posrednicima koje je imenovala međunarodna zajednica;
- L. budući da se situacija pogoršala zbog opstajanja i učvršćivanja nekažnjivosti u Demokratskoj Republici Kongu; budući da je sigurnosno stanje u Demokratskoj Republici Kongu i dalje sve gore, posebno u istočnom dijelu zemlje, zbog nasilja koje je uzrokovalo više od 30 stranih i domaćih naoružanih skupina, te da se stalno prijavljuju slučajevi kršenja ljudskih prava i međunarodnog prava, uključujući ciljane napade na civile, učestalo seksualno nasilje i nasilje na temelju roda, sustavno regrutiranje djece u naoružane skupine i njihovo zlostavljanje te izvansudska pogubljenja;

- M. budući da se u Demokratskoj Republici Kongu nedavno pogoršalo i stanje u pogledu slobode medija; budući da su službenici vlade onemogućili slobodu govora zatvaranjem medijskih kanala (posebno onih koje su prenosili poruke o prosvjedima), prekidom mogućnosti slanja SMS poruka i isključivanjem interneta; budući da je u veljači 2016. vlada zabranila dva privatna televizijska kanala u Lubumbashiju; budući da je u prošlogodišnjem godišnjem izvješću iz studenog 2015. organizacija Novinari u opasnosti (*Journalists in Danger*), partnerska organizacija Reportera bez granica, zabilježila 72 slučaja napada na novinare i medije u Demokratskoj Republici Kongu te otkrila podatak da su 60 % slučajeva kršenja slobode tiska počinili agenti vojnih i sigurnosnih službi, Nacionalna obavještajna agencija (ANR) ili policija; budući da je emitiranje programa Međunarodnog francuskog radija prekinuto tijekom prosvjeda na „Dan mrtvog grada”;
- N. budući da se Nacionalnim okvirnim programom za razdoblje 2014. – 2020. za Demokratsku Republiku Kongo, koji je financiran s više od 620 milijuna eura iz 11. Europskog razvojnog fonda, prednost daje jačanju upravljanja i vladavine prava, uključujući reforme pravosuđa, policije i vojske;
1. poziva vlasti Demokratske Republike Konga da se hitno počnu pridržavati Ustava i da zajamče pravovremeno održavanje izbora do kraja 2016. u skladu s Afričkom poveljom o demokraciji, izborima i upravljanju te okruženje kojim se potiču transparentni, vjerodostojni i uključivi izbori; naglašava da će uspješno održavanje izbora biti od ključne važnosti za dugoročnu stabilnost i razvoj zemlje;
 2. izražava duboku zabrinutost zbog pogoršanja stanja u pogledu sigurnosti i ljudskih prava u Demokratskoj Republici Kongu, posebno zbog kontinuiranog izvještavanja o porastu političkog nasilja i oštrog ograničenja i zastrašivanja s kojima se suočavaju borci za ljudska prava, politički protivnici i novinari pred održavanje predstojećeg izbornog ciklusa; inzistira na tome da je odgovornost vlade spriječiti produbljivanje trenutne političke krize i eskalaciju nasilja te da ona mora poštovati, štiti i promicati građanska i politička prava svojih građana;
 3. snažno osuđuje svaku uporabu sile protiv mirnih i nenaoružanih prosvjednika; podsjeća da je sloboda izražavanja, udruživanja i okupljanja temelj dinamičkog političkog i demokratskog života; snažno osuđuje sve veće ograničavanje demokratskog prostora i ciljanu represiju članova oporbe i civilnog društva te medijskih radnika; poziva na hitno i bezuvjetno oslobođenje svih političkih zatvorenika, uključujući Yvesa Makwambalu, Freda Baumu i druge aktiviste i pristaše organizacija Filimbi i LUCHA te borca za ljudska prava Christophera Ngoyija;
 4. smatra da je borba protiv nekažnjivosti preduvjet za ponovno uspostavljanje mira u Demokratskoj Republici Kongu; zahtijeva da Vlada Demokratske Republike Kongo zajedno s međunarodnim partnerima pokrene potpunu, temeljitu i transparentnu istragu o slučajevima kršenja ljudskih prava tijekom prosvjeda povezanih s izborima, s ciljem da utvrdi sve nezakonite činove i slučajeve uskraćivanja prava ili sloboda; traži da se poduzmu mjere kojima će se zajamčiti da se počinitelji kršenja ljudskih prava, ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i seksualnog nasilja nad ženama te osobe odgovorne za regrutiranje djece u vojsku prijave, identificiraju, kazneno gone i kazne u skladu s nacionalnim i međunarodnim kaznenim pravom;
 5. poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu i države članice da u potpunosti

iskoriste sve političke instrumente, uključujući preporuke iz završnog izvješća misije EU-a za promatranje izbora iz 2011. i izvješća misije u svrhu praćenja iz 2014. te da na najvišoj razini izvrše politički pritisak kojim će spriječiti širenje izbornog nasilja u Demokratskoj Republici Kongu i svaku daljnju destabilizaciju regije Velikih jezera;

6. prima na znanje volju EU-a i međunarodne zajednice da podrže kongoanski izborni postupak pod uvjetom da se objavi valjani izborni kalendar i da se poštuju ustavne odredbe; smatra da bi se ta podrška trebala usmjeriti na registraciju birača, obuku i sigurnost izbora; inzistira na tome da narav i količina potpore EU-a izbornom postupku u Demokratskoj Republici Kongu mora ovisiti o ostvarenom napretku u području provedbe preporuka misija za promatranje izbora iz 2011. i 2014., posebno kad je riječ o neovisnosti CENI-ja, reviziji popisa birača, proračunskim zahtjevima i poštovanju ustavnih rokova;
7. poziva kongoanske vlasti da što prije ratificiraju Afričku povelju o demokraciji, izborima i upravljanju;
8. naglašava ključnu ulogu Afričke unije u sprječavanju političke krize u središnjoj Africi i poziva njezine članice, a posebno Južnu Afriku, da se angažiraju oko toga da se poštuje Ustav Demokratske Republike Kongo; snažno potiče EU da iskoristi sva svoja diplomatska i ekonomska sredstva, pa i predstojeće potpisivanje sporazuma o ekonomskom partnerstvu, kako bi se ostvario taj cilj;
9. podsjeća da je potpuno sudjelovanje oporbe, neovisnog civilnog društva i izbornih stručnjaka u CENI-ju važan čimbenik za legitimizaciju izbornog postupka; podsjeća da bi CENI trebao biti nepristrana institucija; ističe da bi vlasti trebale CENI-ju dodijeliti financijska sredstva potrebna za cjelovit i transparentan izborni postupak;
10. poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu da intenzivira dijalog s vlastima Demokratske Republike Kongo u skladu s člankom 8. Sporazuma iz Cotonoua kako bi se dobila konačna pojašnjenja o izbornom postupku; podsjeća na obveze koje je Demokratska Republika Kongo preuzela u okviru Sporazuma iz Cotonoua u vezi s poštovanjem demokracije, vladavine prava i načela ljudskih prava, u koja se ubrajaju sloboda izražavanja i sloboda medija, dobro upravljanje i transparentnost političkih funkcija; potiče Vladu Demokratske Republike Kongo da poštuje te odredbe u skladu s člankom 11. točkom (b) te člancima 96. i 97. Sporazuma iz Cotonoua i, ako se to ne ostvari, traži od Komisije da pokrene odgovarajući postupak u skladu s člancima 8., 9. i 96. Sporazuma iz Cotonoua;
11. poziva EU da razmotri mogućnost nametanja ciljanih sankcija za osobe odgovorne za nasilne mjere u Demokratskoj Republici Kongu, uključujući i zabrane putovanja i zamrzavanje imovine, kako bi pomogla u sprečavanju daljnjeg nasilja;
12. potiče Delegaciju EU-a da prati razvoj događaja i da upotrijebi sve primjerene alate i instrumente, uključujući Europski instrument za demokraciju i ljudska prava, kako bi podržalo borbe za ljudska prava i prodemokratske pokrete;
13. poziva na ponovno slanje posebnog izvjestitelja UN-a o stanju ljudskih prava u Demokratsku Republiku Kongo;
14. podsjeća da su mir i sigurnost preduvjeti za uspješne izbore; s tim u vezi skreće

pozornost na obnovu mandata MONUSCO-a i poziva na ojačavanje njegovih nadležnosti u području zaštite civila u kontekstu izbora;

15. ponavlja da je duboko zabrinut zbog alarmantnog humanitarnog stanja u Demokratskoj Republici Kongo do kojeg su prije svega doveli nasilni oružani sukobi u istočnim pokrajinama zemlje; poziva EU i njegove države članice da nastave pružati pomoć narodu Demokratske Republike Kongo kako bi se poboljšali životni uvjeti najugroženijih skupina stanovništva i riješile posljedice raseljavanja, nesigurnosti opskrbe hranom, epidemija i elementarnih nepogoda;
16. osuđuje čino ve seksualnog nasilja koje se nastavlja u istočnom Kongu; napominje da su kongoanske vlasti posljednjih mjeseci održale 20 suđenja za seksualno nasilje u istočnom Kongu na kojima je osuđeno 19 vojnih časnika te da u tom pogledu treba učiniti još mnogo više; snažno potiče kongoanske vlasti da nastave borbu protiv nekažnjivosti istraživanjem slučajeva seksualnog nasilja i kaznenim progonom počinitelja;
17. pozdravlja odluku kongoanskih vlasti da revidira slučajeve usvajanja koji su od 25. rujna 2013. bili blokirani; prima na znanje rad kongoanskog Međuministarskog odbora na povremenom izdavanju dozvola za izlazak iz zemlje usvojenoj djeci; poziva Međuministarski odbor da mirno nastavi s marljivim i dosljednim radom; poziva Delegaciju EU-a i države članice da pomno prate situaciju;
18. poziva Afričku uniju i EU da zajamče trajni politički dijalog među zemljama regije Velikih jezera kako bi se spriječila svaka daljnja destabilizacija;
19. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Afričkoj uniji, predsjedniku, premijeru i parlamentu Demokratske Republike Konga, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, Vijeću UN-a za ljudska prava te Zajedničkoj parlamentarnoj skupštini AKP-a i EU-a.